

FOLCLORUL ROMÂNESC – VALOARE CULTURALĂ A POPORULUI NOSTRU

“ Patria este înlăuntrul nostru și o ducem cu noi peste țări și peste mări... Patria nu este pământul pe care trăim din întâmplare.” (Barbu Delavrancea).

Să-i învățăm pe copii să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut, să-i învățăm să iubească meleagurile natale, portul românesc și pe români. Să le sădim în suflet aceste elemente definitorii ale identității neamului românesc fără de care nu am mai putea ști de unde venim și cine suntem de fapt noi românii pe acest pământ.

O ocazie eficientă de valorificare a tradițiilor populare și a obiceiurilor românești o constituie serbările, șezătorile dar și opționalele.

Dansurile populare dezvoltă de asemenea copiii și capacitatea de coordonare a mișcărilor, gustul pentru frumos, pentru armonie. Dansurile populare îi familiarizează totodată pe copii cu unele elemente ale folclorului, contribuind prin aceasta la dezvoltarea dragostei pentru arta poporului nostru, pentru patrie, creează din fragedă copilărie o apropiere sufletească între oameni de diferite etnii. Dansul popular, împreună cu cântecul și cu strigăturile ce-l însoțesc, formează un tot armonios ce nu poate fi despărțit.

În grădiniță, pentru familiarizarea copiilor cu folclorul specific poporului român putem alege diverse forme de realizare a activității didactice în cadrul educației pentru societate, a cunoașterii mediului, a activităților practice , plastice și muzicale.

În planul cadru al învățământului preșcolar, educația fizică (domeniul psihomotric) este prevăzută numai cu o singură activitate pe săptămână, dar educatoarea poate în fiecare zi să facă mișcare cu copiii, în activitățile la alegere , în timpul tranzițiilor, sau printr-un opțional. Curriculum-ul prevede formarea deprinderilor motrice de bază și aplicativ-utilitare și euritmie. Spre deosebire de celelalte domenii experiențiale, domeniul psihomotric presupune instruirea și formarea copilului în/și prin mișcare.

În cadrul procesului complex și îndelungat de formare a personalității copilului, cunoașterea obiceiurilor și a tradițiilor populare are o importanță deosebită, datorită conținutului de idei și de sentimente , a faptelor care oglindesc trecutul bogat și plin de speranțe ale poporului român.

Prin frumusețea cântecului și a jocului , prin fermecătoarele costume purtate de tineri și de bătrâni, prin vizite la muzee specifice, copiii pot fi introduși în atmosfera specifică satului românesc.

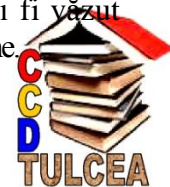
Și dacă i-am învăța pe copiii preșcolari versuri din cântecele vechi , pași din dansul strămoșilor noștri, dacă i-am face să înțeleagă că prezentul este valoros numai împreună cu trecutul fiindcă astfel îmbinate prezintă o garanție pentru viitor, înseamnă că am sădit în sufletele lor unul dintre cele mai alese sentimente.

Sentimentul dragostei față de patrie și popor are un conținut foarte bogat. El înglobează, pe lângă dragostea față de familie, de orașul natal sau de satul natal, de natura patriei, pe cea față de creațiile folclorice, care pentru fiecare copil constituie o mândrie.

Mugurii acestui sentiment se trezesc atunci când copilul face primii pași în cunoașterea creațiilor populare.

Cunoscând importanța dansurilor populare în educarea dragostei pentru folclorul nostru, am propus părinților opționalul “Românașii”, ținând seama de recomandările curriculum-ului din grădiniță, astfel încât să pornim de la cei mai simpli pași, continuând cu pași mai complicați de dans dar și confecționare de obiecte artizanale specific zonei noastre, vizitarea Muzeului de Artă Populară Tulcea.

Procedând astfel voi învăța copiii preșcolari din grupa mare câteva dansuri populare specifice zonei noastre, având în vedere ca melodia dansurilor să fie cunoscută de copii sau ei să mai fi văzut dansurile jucate de ansamblurile artistice din orașul nostru (Baladele Deltei), încât să nu le fie prea străine.

Argumentul meu pentru ca anul acesta școlar să demarăm la grupa noastră opționalul „Românașii” a fost acesta:

„Folclorul este inima oricărei culturi. Acesta cuprinde o serie de obiceiuri, datini și tradiții care s-au păstrat datorită permanenței și continuității spirituale ale acestor oameni asprii la vorbă, dar dulci la gând”.

Ca educatoare am considerat că orice copil trebuie educat pentru a fi un continuator al valorilor culturii populare. Tradițiile populare au constituit subiecte îndrăgite și interesante pentru copii. Sentimentele lor au fost îndreptate spre arta populară, muzică și dans popular, artă aplicată în costumele populare și amenajarea interiorului. Voi încerca antrenarea copiilor și a părinților în achiziționarea de obiecte artizanale (farfurii, oale, ștergare, fluiere, linguri de lemn, costume populare, ulcioare, etc.) și chiar confecționarea unor costume populare specifice zonei noastre, Dobrogea. Primii pași în cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor noastre populare se vor realiza cu multă ușurință prin intermediul folclorului copiilor, al cântecelor populare și al dansurilor populare. “

Ca obiective propuse :

OBIECTIVE CADRU:

- Familiarizarea și cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor populare;
- Formarea sentimentului de mândrie, respect față de folclorul tradițional și frumusețea acestuia.

Obiective de referință:

O1: să cunoască obiceiurile și tradițiile românești;

Exemple de comportament:

- să cunoască și să prețuiască obiceiurile poporului român legate de sărbătorile tradiționale (Steaua, Capra);
- să cunoască semnificația unor evenimente tradiționale, religioase (Crăciunul, Paște);

O2: să învețe cântece și dansuri populare românești;

Exemple de comportament:

- să aibă o ținută adecvată dansului popular;
- să execute pași de dans popular;
- să-și însușească și să reproducă expresii ritmate și rimate după ritmul melodiei;
- să prezinte spectacole în grădiniță și în cadrul comunității locale;
- să manifeste spirit de echipă și să colaboreze pentru reușita activității;

O3: să cunoască și să aplice anumite tehnici de decorare a obiectelor de artizanat

Exemple de comportament:

- să realizeze diferite cusături simple cu acul dovedind o bună coordonare oculo-motorie;
- să decoreze prin pictură sau aplicații obiecte de artă populară;
- să dispună și să alterneze cel puțin două elemente decorative;
- să-și dezvolte originalitatea și creativitatea;

Ca teme și mijloace de realizare:

Obiceiuri și tradiții

I. Obiceiuri de iarnă

- „ Obiceiuri de Crăciun”-convorbire;
- „ Steaua”-educație muzicală;
- „ Capra”-educație muzicală;
- „ Steaua”-activitate practică-confecționare.

„Obiceiuri de primăvară”

„ Hristos a înviat”-convorbire;

„ Coșul cu ouă”-activitate practică-aplicații;

„ Anotimp după anotimp petrecem și obiceiuri, tradiții culegem”-vizionare CD.

II. Să jucăm ca pe la noi

„ Hora”-dans popular;

„ Brașoveanca”-dans popular;

„ Geamparaua”-dans popular;

„ Sârba”-dans popular;

„ La oglindă”-educație muzicală;

„ Mândră fată de pescar!”-educație muzicală.

III. Obiecte de etnografie și folclor

„ La Muzeul de etnografie și folclor-Tulcea”-vizită ;

„ Costumul național”-activitate practică-decorare;

„ În căsuța bunicii”-activitate artistico-plastică;

„ Instrumente muzicale”-observare;

„ Ce instrumente te fac să joci”-joc didactic;

„ Ștergarul”-activitate practică-aplicație;

„ Baladele Deltei”-vizionare spectacol al ansamblului artistic dobrogean Baladele Deltei.

IV. Evaluare

„ Mâine anul se-nnoiește”-serbare;

„ Eu mi-s mândră-n sat”-concurs de costume populare;

„ La gura sobei”-șezătoare;

„ De ziua mamei”-serbare;

„ Drag mi-e jocul românesc”-spectacol;

„ Românașii”-expoziție de fotografii și lucrări ale copiilor.

Nu este permis să uităm niciodată că : „ ...datinile , poveștile , muzica și poezia sunt arhivele popoarelor , iar cu ele se poate reconstitui trecutul lor îndepărtat .” (G. Breazul).

BIBLIOGRAFIE :

1. „Laborator preșcolar – ghid metodologic” , L. Ezechil, M. Paisi Lazarescu , Edit. V&I Integral , București , 2002.
2. „Datini strămoșești” , Pantelimon Miloșescu , București , 1990.
3. „Datinile și credințele poporului român” , Elena Voronca , București , 1998.

**Prof. Înv. preșcolar Daniela Vlaicu
Grădinița cu P.P. „Dumbrava Minunată”
Tulcea**